

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Ambroci Ghennadii XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.04.2017 – 24.05.2018 (prima instanță);
2. 26.06.2018 – 08.10.2018 (instanța de apel);
3. 13.05.2019 – 06.08.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Central/ din 24 mai 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Ambroci Ghennadii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii pentru o perioadă de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Ambroci Ghennadii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

Cheltuielile judiciare în mărime de 3 360 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ambroci Ghennadii acționând în scop de profit, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale, dorind în mod conștient survenirea lor, neavând autorizația corespunzătoare, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, au organizat procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe teritoriul Republicii Moldova

a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora în proporții mari cu scop de înstrăinare.

Astfel, Ambroci Ghennadii și alte persoane, într-un timp și loc nestabilit de către organul de urmărire penală, ilegal a dobândit de la diferite persoane, inclusiv și de la Cuharenco Nicolai, pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire și punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul Republicii Moldova droguri, etnobotanice și analogi ai acestora în proporții mari, pe care până la 08.12.2017 o comercializa diferitor persoane. În circumstanțele expuse supra, inclusiv la 30 noiembrie 2017, Ambroci Ghennadii, aflându-se în ograda blocului locativ din XXXXX, a procurat de la cet. Cuharenco Nicolai contra sumei de 4000 lei, aproximativ 25-30 gr. de marihuana, la 07.12.2017 aproximativ ora 18:30, pe aceeași adresă, cet. Ambroci Ghennadii a procurat de la Cuharenco Nicolai, 15 gr. de marihuana. Totodată, în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2017 Ambroci Ghennadii, înstrăina pentru consum personal pachetele cu marihuana diferitor persoane, printre care Vutcariov Ion și Ostapenco Andrei. Prin urmare, la 08.12.2017, ora 21:55 fiind efectuată percheziția la domiciliul cet. Vutcariov Ion în XXXXX, au fost depistate și ridicate o butelie din polimer în care se aflau 5 pachetele din hârtie cu o substanță de culoare verde de origine vegetală, un cântar de scară mică cu urme de substanță de culoare verde de origine vegetală, o butelie cu urme de culoare cafenie, un fragment de folie de staniol cu urme de culoare cafenie și un blister cu 5 pastile cu inscripția "Clonazepam" droguri procurate de către Vutcariov Ion de la Ambroci Ghennadii.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-625 din 22.02.2018, cele cinci mase vegetale uscate de culoare verde-cafenie, depistate și ridicate la 08.12.2017 în cadrul percheziției la domiciliul cet. Vutcariov Ion de pe XXXXX, reprezintă marihuana, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (marihuana-materie uscată) constituie în total 4,532g (0,872g+0,906g+0,879g+0,922g+0,953g). Depunerile de pe fragmentul de butelie din polimer partea superioară, ridicată în circumstanțele de mai sus, reprezintă rășină de cannabis, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (rășină de cannabis-materie uscată) constituie 0,126g. Particulele unice de masă vegetală de culoare verde-cafenie de pe suprafața cântarului electronic, ridicat în circumstanțele de mai sus, reprezintă particule unice de marihuana, care se atribuie la substanțele stupefiante. În cele cinci comprimate din cele două fragmente de blistere nedeteriorate, cu inscripția "Clonazepam", ridicate în circumstanțele de mai sus, s-a depistat Clonazepam, care se atribuie la substanțe psihotrope. Cantitatea substanței psihotrope (Clonazepam) în cele 5 comprimate constituie 0,01 g (o comprimată conține 0,002 g).

Inclusiv, la 08.12.2017, aproximativ ora 17:10, aflându-se pe str. XXXXX, mun. Chișinău, Ambroci Ghennadii, având scopul punerii în circulație a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestor substanțe, i-a înstrăinat lui Ostapenco Andrei

un pachetel cu marihuana. Astfel, la 08.12.2017, ora 17:55 în cadrul percheziției corporale a cet. Ostapenco Andrei, efectuată în incinta IP Botanica al DP XXXXX, din buzunarul stâng interior al scurtei a fost depistat un pachetel improvizat din hârtie alba, cu o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde (droguri procurate de către Ostapenco Andrei de la Ambroci Ghennadii). Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-6954 din 29.12.2017 masa vegetală uscată de culoare verde, cu miros specific, depistată și ridicată în cadrul percheziției corporale a cet. Ostapenco Andrei, reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante de origine vegetală, obținute artizanal din planta de cannabis (cânepa), neutilizată în scopuri medicale. Cantitatea substanței stupefiante (marihuana- masa uscată) constituie 4,405g.

Totodată, la 08.12.2017, ora 19:00, în cadrul percheziției corporale a cet. Ambroci Ghennadii, efectuată în incinta IP Botanica al DP mun. Chișinău, pe adresa XXXXX, din buzunarul stâng al scurtei a fost ridicat un pachetel din hârtie, în care se afla substanță vegetală de culoare verde, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-70 din 12.02.2018, masa vegetală de culoare verde-gălbuie, prezentată într-un plic de hârtie, ridicată la 08.12.2017 în cadrul efectuării percheziției cet. Ambroci Ghennadii, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, incluse în HG nr. 1088 din 05.10.2004 și modificările ulterioare cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, Tabelul 1 ”Substanțe narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”. Lista nr. 1 ”Substanțele stupefiante”. Masa totală a substanței stupefiante marihuana constituie 0,390 g. masa uscată.

Inclusiv, la 08.12.2017 ora 21:10, fiind efectuată percheziția la domiciliul cet. Ambroci Ghennadii, în XXXXX, au fost depistate și ridicate, un borcan cu substanță de culoare verde de origine vegetală, 8 pachetele din hârtie cu substanță de culoare verde de origine vegetală, un fragment de borcan din aluminiu cu urme de culoare cafenie, un fragment de folie de staniol cu urme de culoare cafenie, un fragment de butelie din plastic cu urme de culoare cafenie și un cântar de scară mică cu urme de substanță. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-711 din 27.02.2018 masa vegetală uscată și grosier-mărunțită de culoare verde-cafenie, prezentată la examinare într-un borcan de sticlă incolor, cele opt mase vegetale uscate și grosier-mărunțite, prezentate în opt pachetele de hârtie, ridicate în cadrul percheziției la domiciliul cet. Ambroci Gh. de pe XXXXX, reprezintă marihuana, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (masa uscată) constituie în total 32,86gr. (26,78g + 0,73g + 0,74g + 0,71g + 0,75g + 0,76g + 0,84g + 0,77g + 0,78g). Depunerile de substanță de culoare brună depistate pe fragmentul de butelie din polimer incolor, ridicat din același loc, reprezintă rășină de cannabis, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (rășină de cannabis) constituie 0,23g. Particulele

unice de masă vegetală uscată și mărunțită de culoare verde și cafenie, depistate pe cântarul electronic și în fragmentul borcanului metalic, ridicate din același loc, reprezintă particule unice de marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante. Depunerile de substanță de culoare brună depistate pe capacul din folie de staniol, ridicat din același loc, reprezintă rășină de cannabis, în cantități de urme, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante înstrăinate și păstrate cu scop de înstrăinare de către Ambroci Ghennadii, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă proporții mari.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b) și f) Cod penal – *procurare, transportare, păstrare, distribuire și alte operațiuni ilegale cu droguri și cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite de mai multe persoane și în proporții mari.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Rusnac Liliana, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii pentru o perioadă de 3 ani, de la inculpat să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară în sumă de 3 360 lei, invocând că: prima instanță la emiterea sentinței a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, aplicând în privința inculpatului Ambroci Ghennadii a prevederilor art. 90 Cod penal, pentru comiterea unei infracțiuni legată de circulația ilegală a substanțelor stupefiante, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane, perioada de timp în care inculpatul a pus în circulație substanțe stupefiante, cantitatea substanței stupefiante depistate atât în cadrul percheziției corporale, cât și la domiciliul inculpatului, cantitatea de substanță stupefiantă deja realizată de către acesta, faptul că era înstrăinată mai multor persoane, cărora le crea dependență, întru atingerea scopului de profit, a considerat imposibil aplicarea față de inculpat în cazul dat a prevederilor art. 90 Cod penal, a considerat că prima instanță a pronunțat o hotărâre pripită și neîntemeiată, deoarece careva temeuri pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pe cauza dată lipsesc, a considerat greșit argumentul primei instanțe, prin care îl eliberează pe inculpat de la achitarea cheltuielilor de judecat, în cazul recunoașterii inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, acesta fiind motiv de nereabilitare, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, s-a respins ca fiind nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a indicat că afirmațiile acuzatorului de stat precum că prima instanță incorect a individualizat pedeapsa, numindu-i lui Ambroci Ghennadii o pedeapsă prea blândă, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele cauzei la individualizarea pedepsei aplicate și a numit o pedeapsă echitabilă prevăzută de legea penală, a ținut cont de art. 61, 75 Cod penal, de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite și anume de faptul că prin acțiunile sale inculpatul Ambroci Ghennadii a comis o infracțiune care face parte din categoria celor grave, anterior nu a fost atras la răspundere penală sau contravențională (vol. II, f.d. 102), nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru (vol. III, f.d. 209-210), a colaborat cu organele de drept contribuind la descoperirea infracțiunii, precum și alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei și de personalitatea inculpatului.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță a ales categoria corectă de pedeapsă, a ținut cont de limitele de pedeapsă stabilite de legea penală și de toate circumstanțele cauzei, drept rezultat numind inculpatului Ambroci Ghennadii o pedeapsă echitabilă prevăzută de lege.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, prima instanță a fost îndreptățită să aplice față de inculpat și institutul suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 4 ani, or, nu se constată vreun temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre în privința lui Ambroci Ghennadii.

Cu privire la solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea din contul inculpatului Ambroci Ghennadii a cheltuielilor judiciare în mărime de 3360 lei, instanța de apel a statuat că, este nefondat, indicând că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Or, obligația pozitivă a statului, în sensul art. 6 par. 2 a CEDO, prin intermediul organelor de urmărire penală și procuraturii de a demonstra în sensul art. 24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art. 96-97 Cod de procedură penală, sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiind de ”prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația

de a-și demonstra nevinovăția. Instanța de apel a mai indicat că potrivit dispoziției art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală, sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei (...), de către organul de urmărire penală, procuror (...), la caz fiind cele judiciare și raportului de expertiză nr.34/12/1-R-711 din 27.02.2018, cât și raportului de expertiză nr.34/12/1-R-70 din 12.01.2018, în vederea depistării infractorului și încadrării juridice corecte a acțiunilor criminale, care în sensul art. 143 alin.(1) pct.2) și pct.6) Cod de procedură penală, sunt obligatorii.

Dispozițiile alin. (3) art. 75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016, expres stabilind, că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) Cod de procedură penală”, la caz ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării.

Astfel, ținând cont de faptul că, raportul de expertiză nr.34/12/1-R-711 din 27.02.2018, cât și raportul de expertiză nr.34/12/1-R-70 din 12.01.2018, au fost utilizate în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2), 7) Cod de procedură penală, în calitate de probe, fiind puse la baza acuzării inculpatului Ambroci Ghennadii, instanța de apel a considerat că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către ordonatorul expertizei judiciare din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei, cu restituirea cauzei la rejudicare în instanța de apel, invocând:

- legiuitorul a reglementat explicit obligația suportării cheltuielilor judiciare de către persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii în art. 229 Cod de procedură penală;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală *este provocată de săvârșirea infracțiunii*, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare *cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat* pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017(publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018) a fost abrogată norma prevăzută la alin. (2) art.143 Cod de procedură penală care punea toate cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor din contul mijloacelor bugetului de stat;

- instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat prevederile art. 75 Cod

penal, nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale, circumstanțele în care au fost săvârșite faptele infracționale în raport cu acea cantitate a substanțelor narcotice depistate asupra inculpatului;

- instanța de apel a constatat în mod eronat oportunitatea aplicării pe caz a unei pedepse mai blânde cu suspendare, pedeapsă ce nu va asigura atingerea scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal;

- instanța de apel a acționat în derogare de la prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a ținut cont că: infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor grave, nu se va atinge scopul pedepsei, impactul pedepsei asupra societății și persoanelor care sunt predispuse spre comiterea infracțiunilor analogice;

- instanța de apel fără a constata careva circumstanțe atenuante a diminuat pedeapsa spre minimul sancțiunii normei penale, fapt ce contravine dispozițiilor art. 75 Cod penal;

- nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea;

- circumstanțele atenuante constatate și puse la baza stabilirii pedepsei principale, nu mai pot fi invocate ca motivare de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal;

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Savițchi Pavel în numele inculpatului, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că atât prima instanță cât și instanța de apel și-au argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Mai mult, avocatul a anexat la referință un certificat prin care se confirmă că inculpatul activează în cadrul companiei „Arama R” SRL, din 03.09.2018 în funcția de asamblor mobila.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial decizia atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit mai menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, și anume cazurile când „*instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*” și „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată, în sensul că nu s-a motivat aplicarea art. 90 Cod penal.

Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat obiectiv prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe, descrise în sentință, menținută de instanța de apel, corect a adoptat soluția de condamnare a lui Ambroci Ghennadii, în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal „*procurare, transportare, păstrare, distribuire și alte operațiuni ilegale cu droguri și cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite de mai multe persoane și în proporții mari*”.

Însă, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel greșit a menținut sentința primei instanțe, prin care inculpatului Ambroci Ghennadii recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, conform

art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, fiindu-i stabilit un termen de probațiune de 4 ani.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit concluzionează că, la argumentarea soluției, instanța de apel a motivat doar prin faptul că „*prima instanță a ales categoria corectă de pedeapsă, a ținut cont de limitele de pedeapsă stabilite de legea penală și de toate circumstanțele cauzei, drept rezultat numind inculpatului Ambroci Ghennadii o pedeapsă echitabilă prevăzută de lege.*”

Colegiul penal constată, că instanța de fond a fost îndreptățită să aplice față de inculpat și institutul suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 4 ani, or, nu se constată vreun temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre în privința lui Ambroci Ghennadii”, Colegiul penal lărgit atestă că această motivare este una generală, care nu poate fi acceptată, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, motivând obligatoriu condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

În acest context, instanța de recurs ordinar atestă că contrar prevederilor art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, ambele instanțe ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că infracțiunea comisă de inculpat este o infracțiune gravă, comisă cu intenție directă, iar prin săvârșirea infracțiunii de trafic de substanțe narcotice a atentat asupra sănătății publice și convețurii sociale, nu au ținut cont de amploarea pe care a luat-o această categorie de infracțiune și de urmările ei, astfel, eronat au concluzionat că scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane, se va atinge fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

Colegiul penal lărgit mai statuează că în cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanțele trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecății etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în

Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei rezultă că ambele instanțe ierarhic inferioare au dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei de 3 ani închisoare stabilite în privința inculpatului Ambroci Ghennadii pe o perioadă de probațiune de 4 ani. În virtutea celor menționate, Colegiul penal lărgit reține că această concluzie este greșită, or în rezultatul săvârșirii de către inculpat a unei infracțiuni grave, cu intenție directă, obiect al căreia au constituit relațiile sociale referitoare la sănătatea publică și conviețuirea socială, iar aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv-educativ a legii penale în speța dată.

Prin urmare, rejudecând cauza, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite care se califică ca una gravă, obiectul infracțiunii fiind relațiile sociale referitoare la sănătatea publică și conviețuirea socială, rolul inculpatului la comiterea acestei infracțiuni, proporțiile de droguri depistate și care au fost înstrăinate, instanța de recurs ordinar conchide că urmează a fi casată sentința primei instanțe și decizia instanței de apel în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și urmează a fi stabilită lui Ambroci Ghennadii în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, executarea pedepsei de 3 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației condamnatului, menționându-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „*condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată*”. În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit invocă că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

Argumentele recurentului în susținerea solicitării de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 360 lei, pentru efectuarea expertizelor, precum că ”legiuitorul a reglementat explicit obligația suportării cheltuielilor judiciare de către persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii în art. 229 Cod de procedură penală; prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017 (publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018) a fost abrogată norma prevăzută la alin. (2) art.143 Cod de procedură penală care pune toate cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor din contul mijloacelor bugetului de stat”, Colegiul penal lărgit conchide că nu pot fi acceptate, or, din materialele dosarului, se constată că, expertiza nr. 34/12/1-R-70(f.d. 66 – 69 v.II) a fost efectuată la data de 12.01.2018, astfel, cheltuielile suportate pentru efectuarea acestei expertize urmează a fi achitate imperativ conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care a fost în vigoare până la 09.02.2018 și care conform art. 10 Cod penal, este mai favorabil pentru inculpat.

Cât ține de cheltuielile suportate la efectuarea expertizei nr. 34/12/1-R-711(f.d. 46 – 51 v.II) din 27.02.2018, Colegiul penal lărgit indică că, inculpatul are la întreținere 1 copil minor, partea acuzării nu a prezentat careva probe referitor la veniturile inculpatului, astfel, Colegiul penal lărgit statuează că, în prezenta speță se constată excepțiile prevăzute de art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală „*Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența*”

substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor”.

8. În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârilor instanțelor de fond în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018 și sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Central/ din 24 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Ambroci Ghennadii XXXXX**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre.

Ambroci Ghennadii XXXXX se consideră condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul farmaceuticii pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei cu închisoarea - în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de calculat din momentul reținerii, cu includerea termenului aflării lui **Ambroci Ghennadii XXXXX** în arest preventiv și arest la domiciliu din 11.12.2017 până la 08.03.2018.

În rest se menține decizia atacată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor